

עין משפט גַּר מִצֹּהַר

גב א מיי פייז מהל' מלוה הל' ה סמג עשין דז טוש"ע ח"מ סי' קס סעיף יד ובסי' פד סעיף ה:
גב ב ג ד ה מיי שם הל' ג והל' ד סמג שם טוש"ע ח"מ סי' קס סיי"א:
גדר ו ז ח ט מיי פ"ט מהל' שומפין הל' א ב סמג עשין פז טוש"ע ח"מ סי' נג סעיף א:
גה י מיי שם הל' ז טור ש"ע שם סי':

רבינו חננאל

ומתה לא מצית אמרת. דהא משיבעין את יורשיה קתני. ואי בשנשבעה היא שביעה על יורשיה למא. אלא לאו בשלא נשבעה. וקתני שנשבעין היירשין ותפרעין. ופריך רב שמעיה הכי מתניתין לצידוק קתני משביעין אותה באלמנה ומשיבעין את יורשיה ואת הבאים ברותה בבורשה שמתה בחיי הבעל שגורשה ומותיב עליה אל דתני יפה כח הבן מבח האב שהבן גובה בשביעה ושלא בשביעה. והאב אינו גובה אלא בשביעה הא דתני האב אינו גובה אלא בשביעה היכי דמי. כגון שמת לוח בחיי מלוה. כדנתן לו נפרעין מנכסי יתומין אלא בשביעה וקתני בה שהבן גובה בשביעה זו שביעה יורשין. כדנתן שביעה שלא פקדנו אבא ושלא אמר לנו אבא ושלא מצינו שטר בין שטרותיו ששטר זה פרוט. העיד ר' יוחנן בן ברוקה שאפילו נולד הבן לאחר מיתת אביו היה זה נשבע ונטל ופעמים גובה הבן שלא בשביעה כגון שיש עדים שאמר האב כי שטר זה אינו פרוט. כרשב"ג דאמר אי ש עדים שמער האב בשעת מיתתו שטר זה אינו פרוט גובה הבן שלא בשביעה ופריך רב יוסף דאא מותיבא בית שמאי היא דאמרי שטר העומד לגבות כגביר דמי. ואמר ר' חזקוני דהא רב דרב כשמואל דאמרי אין אדם מוריש (שביעה) לבניו כהא בלחוד. וכאן אמר הבו דלא לוסף עלה דאמר רב פפא הפוגם שטרו ומת לא אמרינן אין אדם מוריש שביעה לבניו אלא יורשין נשבעין שביעת יורשין ונטלינן: והוא לוח דשכיב בחיי מלוה ושבק ערבא בני מלוה תבעי לערבא וכן ההוא לוח דשכיב בחיי מלוה ושבק אחא ירית ליה למלוה ואתא אחוה דמלוה ותבע לפרועי מיתמי דלוח סבר כפא למימר הבו ליה דלא לוסף עלה. כלומר כי אתמר דרב ושמואל

בימייהו לוח ומלוה בלבד ואיתוקמא דביר רב ושמואל בשמת לוח בחיי מלוה לא שנא ירתי ליה בני ולא שנא ירתי ליה אחי הדין אחד. ואסיקנא כיון דלא אתמר הלכתא בהדיא כרב ושמואל ולא כר' אלעזר דיינא דעבד כרב ושמואל עבד דיינא דעבד כר' אלעזר עבד: כתב רבינו האי גאון זצ"ל מנהג הראשונים מאחרי סתימת התלמוד לדון כרב ושמואל שאין אדם מוריש שביעתו לבניו ופירש בהלכות פסוק דינא דאיפסקי במעמד רבנן כסדר הזה ואנחנו ככה מתנהגו לדון כרב ושמואל ואע"ג דאמר רב חמא דיינא דעבד כר' אלעזר עבד לא משנחנין בהאי סברא אלא שדעתנו כדעת ראשונים לעשות כרב ושמואל שאין אדם מוריש שביעה לבניו: אמר רב פפא שטרא דיתמי לא קרעי ליה עד דגדלי יתמי דלמא משכחי דיינא דעבד כר' אלעזר ולא גבין ליה משום הא דרב ושמואל. ההוא דיינא דעבד כר' אלעזר א"ל ההוא צורכא מרבנן אנא אולנא ומיייתנא איגרתא ממערבא דלית הלכתא כר' אלעזר א"ל לכי תייתי: **י'ירושלמי'** רב אמר מת הלוח והמלוה נשבע יורשיו ואפילו מת מלוה יורשי

מח:

שסגן גובה. בשטר מן היתומין בשביעות יורשין כשאין לו עדים שאמר האב בשעת מיתתו שטר זה אינו פרוט ושלא בשביעה כשיש עדים שאמר האב בשעת מיתתו כו': **כרבן שמעון בן גמליאל**. דמתניתין והאב אילו היה קיים לא היה נאמן אלא בשביעה ומדקמני והאב אינו גובה אלא בשביעה על כרחך היכי דמי דמית ליה בחיי מלוה וקמני הבן גובה בשביעה אלאא אדם מוריש שביעה: **בית שמאי היא**. במסכת סוטה פרק ארוסה ושומרת יבם דקתני מת צעלה עד שלא שתתה נוטלת כתובתה ולא שותה דצעינן והציא האיש את אשתו וגו' [בבבבבב] וליכא אע"ג דשמא זינתה גובה מספק דקסבר מי שהנכסים משועבדים לו ידו על העליונה והנכסים בחזקת בעל השטר עומדין כאלוה הוא גבוי ועומד לפיכך ^א הוא גובה מספק שאינה צאה להוציא מהם שתתא הראיה עליה להציא אלא הם צאים להוציא ממנה ודכותה גבי מת לוח בחיי מלוה נמי ואע"ג דתקון רבנן שלא יפרע אלא בשביעה ממון גמור הוא להוריש לבניו: **איכפלי ואסאי כל הני פרסי**. טרחתו ובאחי לצא ממקומי לכאן לעקור לדרכ ^א ושמואל: **בבו דלא להוסיף עלה**. הזמניו עצמכם שלא ללמוד ממנה במקום אחר הם אמרוה בשביעה הצא ליפרע מנכסי יתומים שאינו מוריש אותה לבניו אם מת לוח בחיי מלוה אל תלמדו ממנה המחויב שביעה אחרת ומפרש הש"ס כגון הא דאמר רב פפא הפוגם שטרו שהודה צ"ד שנתקבל קצת ותנן לא יפרע את השא"ר אלא בשביעה ואם מת יורשין נשבעין שביעת יורשין ונטולין ולא עצדינן בה כרב ושמואל דאמרי אין אדם מוריש שביעה לבניו: **הסוף דשניצ ושצק ערבל**. ראוהו הלוח לשמעון על ידי ערב וצשטר ומת לוח בחיי מלוה ותחייב מלוה שביעה ואחר כך מת מלוה וצאו וחיוב ליפרע מן הערב: **דלא לוסף עלה הווא**. שהם אמרוה ציתומים הפפרעים מן היתומים וכאן נפרעין מן הערב: **צמר יסמי**. דלוח אזיל והוה ליה ציתומין מיתומין: **הסוף**. דמת לוח בחיי מלוה ואס"כ מת מלוה צלא צניס ושצק אחיו ליורשו ואחיו הוציא השטר על יתמי לוח: **דלא לוסף עלה הווא**. שאמרוה ציתומין מן היתומין וזה לא יתום הווא: **האי שטרא דיתמי**. דמת לוח בחיי מלוה: **לא מקרע קרעינן ליה**. שמא יצאו לפני דיין שידון כר' אלעזר דאמר לעיל [ע"א] יורשין נשבעין ונטולין:

^א **בתנאי' שלא נטענה**. משמע שאין אדם תוצעו כלום. צגמ' פריך אטו צשופטני עסקינן: **השופטין והאריסין**. שנתעסקו צממון אדם להכניס ולהוציא ולישא וליתן אצל צנכסי יתומין פלוגתא דתנאי' היא צמסכת גיטין צהניזוקין (דף נג.). **והאשה הנושאם והנוסגם כחור צניס**. שהוציאה צעלה מנווית או שמניה אפוטרופ' לעסוק צנכסיו: **ובן צצני**. אחר מן האחין שנתעסק צנכסים משמת אציהם: **חלקו**. ולא השציעו צשעת חלוקה: **ונגלגלה לו שביעה**. עליהן אחרי כן מנגלגלין גם אתו מן עליו: **והשציעים משמטת את השביעה**. לאו אהך שביעה דשותפות קאי דאין שציעית משמטת שותפות ולא שביעתה אלא מלוה ושביעתה: **גב' נטענת שמא**. שטוענו שמא עכצת משלי: **מאי שנא הני**. שהטילו עליהם שביעה צטענת שמא: **משום דמורו צה הפירא**. לעצמם לפי שטרחו צנכסים: **שיש טענה ציניסם שמי כסף**. שזה טענו שמא עכצת משלי שמי כסף וזה מודה לו צמקצת דקרוצה היא לשביעה דאורייתא אלא שטענת שמא היא: **והפני רצי חייא לסיועיה לרב**. צפרק שביעה הדיינין (לעיל ד' מ). דאמר כפירת טענה שמי כסף לצד פרוטה של הודאה: **מהו לגלגל**. שביעה האריסין שחלקו על ידי שביעה דרבנן כגון שביעה היסת או של נשבעין ונטולין דתקנתא צעלמא נינהו: **ולמוצאי שציעים נעשה לו שופא**. אין מנגלגלין עליו שביעת הלואה עליו שביעת הלואה אטו שביעת השותפין אלאא מנגלגלין צדרבנן. וכשנשנית זו צימי התנאים עדיין לא תיקנו שביעת היסת כי צימי רב נחמן תיקנוה: **לא סימא כו'**. דאף צשאר שני שביע נמי אין מנגלגלין על ידי שביעת שותפין דרבנן והאי דנקט שציעית לאו לאפוקי שא"ר שני שביע אלא אימא הא נעשה לו שותפות ערב שציעית וחלקו וצמוצאי שציעית לוח הימנו ונתחייצ לו עליה שביעה דאורייתא כגון צהודאה צמקצת מנגלגלין ואשמועינן שאין שציעית משמטת שביעת השותפין ולא שותפות אלא הלואה כדכתבי (דברים טו) שמוט כל צעל משה ידו: **כלל**

^א **בתנאי' שלא נטענה**. משמע שאין אדם תוצעו כלום. צגמ' פריך אטו צשופטני עסקינן: **השופטין והאריסין**. שנתעסקו צממון אדם להכניס ולהוציא ולישא וליתן אצל צנכסי יתומין פלוגתא דתנאי' היא צמסכת גיטין צהניזוקין (דף נג.). **והאשה הנושאם והנוסגם כחור צניס**. שהוציאה צעלה מנווית או שמניה אפוטרופ' לעסוק צנכסיו: **ובן צצני**. אחר מן האחין שנתעסק צנכסים משמת אציהם: **חלקו**. ולא השציעו צשעת חלוקה: **ונגלגלה לו שביעה**. עליהן אחרי כן מנגלגלין גם אתו מן עליו: **והשציעים משמטת את השביעה**. לאו אהך שביעה דשותפות קאי דאין שציעית משמטת שותפות ולא שביעתה אלא מלוה ושביעתה: **גב' נטענת שמא**. שטוענו שמא עכצת משלי: **מאי שנא הני**. שהטילו עליהם שביעה צטענת שמא: **משום דמורו צה הפירא**. לעצמם לפי שטרחו צנכסים: **שיש טענה ציניסם שמי כסף**. שזה טענו שמא עכצת משלי שמי כסף וזה מודה לו צמקצת דקרוצה היא לשביעה דאורייתא אלא שטענת שמא היא: **והפני רצי חייא לסיועיה לרב**. צפרק שביעה הדיינין (לעיל ד' מ). דאמר כפירת טענה שמי כסף לצד פרוטה של הודאה: **מהו לגלגל**. שביעה האריסין שחלקו על ידי שביעה דרבנן כגון שביעת היסת או של נשבעין ונטולין דתקנתא צעלמא נינהו: **ולמוצאי שציעים נעשה לו שופא**. אין מנגלגלין עליו שביעת הלואה עליו שביעת הלואה אטו שביעת השותפין אלאא מנגלגלין צדרבנן. וכשנשנית זו צימי התנאים עדיין לא תיקנו שביעת היסת כי צימי רב נחמן תיקנוה: **לא סימא כו'**. דאף צשאר שני שביע נמי אין מנגלגלין על ידי שביעת שותפין דרבנן והאי דנקט שציעית לאו לאפוקי שא"ר שני שביע אלא אימא הא נעשה לו שותפות ערב שציעית וחלקו וצמוצאי שציעית לוח הימנו ונתחייצ לו עליה שביעה דאורייתא כגון צהודאה צמקצת מנגלגלין ואשמועינן שאין שציעית משמטת שביעת השותפין ולא שותפות אלא הלואה כדכתבי (דברים טו) שמוט כל צעל משה ידו: **כלל**

לו פירות ומוציא לו פירות א"ל מה אתה טועני רצוני שתשבע לי חייב. ואם חלקו הללו כולן לא. ומאי שנא הני דרמו רבנן שביעה עלייהו משום דמורו היתירא לנפשיהו. כלומר כיון שאנו נושאין גנותינן ומשמשין לו מותר לנו ליהנות מממנו הלכך רמו עליהו שביעה כי היכי דליחקו: אמר רב נחמן והוא שיש ביניהן כפירת טענה שתי כסף כרב דקי"ל כותיה דרב. ^ג ולא קשיא שביעת יורשים דהיא טענת שמא. דהא משום שבאין ליפרע מן היתומין נשבעין שביעת יורשין ונפרעין מן היתומין היא: חלקו השותפין והאריסין אין יכול להשביעו. נתגלגלה לו שביעה במקום אחר מנגלגלין עליו את הכל: איבעיא להו מהו לגלגל שביעה דרבנן. ח"ש לוח הימנו ערב שביעית ותבעו וכפר בו (ונתחייב שביעה דרבנן) ולמוצאי שביעית נעשה לו שותף או אריס [ונתחייב שביעה דרבנן] אין מנגלגלין. ורייקינן מינה טעמא דלוח ממנו ערב שביעית דאתאי שביעית אפקעתה לשביעות. כדנתן והשביעית משמטת את השביעה הא שאר שני שביע מנגלגלים ש"מ מנגלגלין שביעה דרבנן. ודחינן לא תימא הא שאר שני שביע מנגלגלין דמנגלגלין שביעה דרבנן בשביעה אלא אימא נעשה לו שותף כו'. ואמרינן הא בהדיא קתני לה נעשה לו

כל הגשבעין פרק שביעי שביעות

שסגן גובה. בשטר מן היתומין בשביעות יורשין כשאין לו עדים שאמר האב בשעת מיתתו שטר זה אינו פרוט ושלא בשביעה כשיש עדים שאמר האב בשעת מיתתו כו': **כרבן שמעון בן גמליאל**. דמתניתין והאב אילו היה קיים לא היה נאמן אלא בשביעה ומדקמני והאב אינו גובה אלא בשביעה על כרחך היכי דמי דמית ליה בחיי מלוה וקמני הבן גובה בשביעה אלאא אדם מוריש שביעה: **בית שמאי היא**. במסכת סוטה פרק ארוסה ושומרת יבם דקתני מת צעלה עד שלא שתתה נוטלת כתובתה ולא שותה דצעינן והציא האיש את אשתו וגו' [בבבבבב] וליכא אע"ג דשמא זינתה גובה מספק דקסבר מי שהנכסים משועבדים לו ידו על העליונה והנכסים בחזקת בעל השטר עומדין כאלוה הוא גבוי ועומד לפיכך ^א הוא גובה מספק שאינה צאה להוציא מהם שתתא הראיה עליה להציא אלא הם צאים להוציא ממנה ודכותה גבי מת לוח בחיי מלוה נמי ואע"ג דתקון רבנן שלא יפרע אלא בשביעה ממון גמור הוא להוריש לבניו: **איכפלי ואסאי כל הני פרסי**. טרחתו ובאחי לצא ממקומי לכאן לעקור לדרכ ^א ושמואל: **בבו דלא להוסיף עלה**. הזמניו עצמכם שלא ללמוד ממנה במקום אחר הם אמרוה בשביעה הצא ליפרע מנכסי יתומים שאינו מוריש אותה לבניו אם מת לוח בחיי מלוה אל תלמדו ממנה המחויב שביעה אחרת ומפרש הש"ס כגון הא דאמר רב פפא הפוגם שטרו שהודה צ"ד שנתקבל קצת ותנן לא יפרע את השא"ר אלא בשביעה ואם מת יורשין נשבעין שביעת יורשין ונטולין ולא עצדינן בה כרב ושמואל דאמרי אין אדם מוריש שביעה לבניו: **הסוף דשניצ ושצק ערבל**. ראוהו הלוח לשמעון על ידי ערב וצשטר ומת לוח בחיי מלוה ותחייב מלוה שביעה ואחר כך מת מלוה וצאו וחיוב ליפרע מן הערב: **דלא לוסף עלה הווא**. שהם אמרוה ציתומים הפפרעים מן היתומים וכאן נפרעין מן הערב: **צמר יסמי**. דלוח אזיל והוה ליה ציתומין מיתומין: **הסוף**. דמת לוח בחיי מלוה ואס"כ מת מלוה צלא צניס ושצק אחיו ליורשו ואחיו הוציא השטר על יתמי לוח: **דלא לוסף עלה הווא**. שאמרוה ציתומין מן היתומין וזה לא יתום הווא: **האי שטרא דיתמי**. דמת לוח בחיי מלוה: **לא מקרע קרעינן ליה**. שמא יצאו לפני דיין שידון כר' אלעזר דאמר לעיל [ע"א] יורשין נשבעין ונטולין:

^א **בתנאי' שלא נטענה**. משמע שאין אדם תוצעו כלום. צגמ' פריך אטו צשופטני עסקינן: **השופטין והאריסין**. שנתעסקו צממון אדם להכניס ולהוציא ולישא וליתן אצל צנכסי יתומין פלוגתא דתנאי' היא צמסכת גיטין צהניזוקין (דף נג.). **והאשה הנושאם והנוסגם כחור צניס**. שהוציאה צעלה מנווית או שמניה אפוטרופ' לעסוק צנכסיו: **ובן צצני**. אחר מן האחין שנתעסק צנכסים משמת אציהם: **חלקו**. ולא השציעו צשעת חלוקה: **ונגלגלה לו שביעה**. עליהן אחרי כן מנגלגלין גם אתו מן עליו: **והשציעים משמטת את השביעה**. לאו אהך שביעה דשותפות קאי דאין שציעית משמטת שותפות ולא שביעתה אלא מלוה ושביעתה: **גב' נטענת שמא**. שטוענו שמא עכצת משלי: **מאי שנא הני**. שהטילו עליהם שביעה צטענת שמא: **משום דמורו צה הפירא**. לעצמם לפי שטרחו צנכסים: **שיש טענה ציניסם שמי כסף**. שזה טענו שמא עכצת משלי שמי כסף וזה מודה לו צמקצת דקרוצה היא לשביעה דאורייתא אלא שטענת שמא היא: **והפני רצי חייא לסיועיה לרב**. צפרק שביעה הדיינין (לעיל ד' מ). דאמר כפירת טענה שמי כסף לצד פרוטה של הודאה: **מהו לגלגל**. שביעה האריסין שחלקו על ידי שביעה דרבנן כגון שביעת היסת או של נשבעין ונטולין דתקנתא צעלמא נינהו: **ולמוצאי שציעים נעשה לו שופא**. אין מנגלגלין עליו שביעת הלואה עליו שביעת הלואה אטו שביעת השותפין אלאא מנגלגלין צדרבנן. וכשנשנית זו צימי התנאים עדיין לא תיקנו שביעת היסת כי צימי רב נחמן תיקנוה: **לא סימא כו'**. דאף צשאר שני שביע נמי אין מנגלגלין על ידי שביעת שותפין דרבנן והאי דנקט שציעית לאו לאפוקי שא"ר שני שביע אלא אימא הא נעשה לו שותפות ערב שציעית וחלקו וצמוצאי שציעית לוח הימנו ונתחייצ לו עליה שביעה דאורייתא כגון צהודאה צמקצת מנגלגלין ואשמועינן שאין שציעית משמטת שביעת השותפין ולא שותפות אלא הלואה כדכתבי (דברים טו) שמוט כל צעל משה ידו: **כלל**

לו פירות ומוציא לו פירות א"ל מה אתה טועני רצוני שתשבע לי חייב. ואם חלקו הללו כולן לא. ומאי שנא הני דרמו רבנן שביעה עלייהו משום דמורו היתירא לנפשיהו. כלומר כיון שאנו נושאין גנותינן ומשמשין לו מותר לנו ליהנות מממנו הלכך רמו עליהו שביעה כי היכי דליחקו: אמר רב נחמן והוא שיש ביניהן כפירת טענה שתי כסף כרב דקי"ל כותיה דרב. ^ג ולא קשיא שביעת יורשים דהיא טענת שמא. דהא משום שבאין ליפרע מן היתומין נשבעין שביעת יורשין ונפרעין מן היתומין היא: חלקו השותפין והאריסין אין יכול להשביעו. נתגלגלה לו שביעה במקום אחר מנגלגלין עליו את הכל: איבעיא להו מהו לגלגל שביעה דרבנן. ח"ש לוח הימנו ערב שביעית ותבעו וכפר בו (ונתחייב שביעה דרבנן) ולמוצאי שביעית נעשה לו שותף או אריס [ונתחייב שביעה דרבנן] אין מנגלגלין. ורייקינן מינה טעמא דלוח ממנו ערב שביעית דאתאי שביעית אפקעתה לשביעות. כדנתן והשביעית משמטת את השביעה הא שאר שני שביע מנגלגלים ש"מ מנגלגלין שביעה דרבנן. ודחינן לא תימא הא שאר שני שביע מנגלגלין דמנגלגלין שביעה דרבנן בשביעה אלא אימא נעשה לו שותף כו'. ואמרינן הא בהדיא קתני לה נעשה לו

מסורת הש"ם

א (א) כתובות פא. סוטה כה. יבמות לח: [גיטין לו. כי"מ כב.], **ב** (ב) [צ"ב מ"א: סנהדרין כט.], **ג** (ג) [צ"ב ס"ד, ד] [צ"ק פה. וסם כמכמי פ"י הערוך] [לימא שם לפעני, ורלא ערוך ע' שפט פ"א], **ד** (ד) [לעיל מ.], **ה** (ה) [ז"ל ה"א], **ו** (ו) [ע"ד למתני דף מה.], **ז** (ז) [ע"ד למתני דף מה.], **ח** (ח) [ע"ד למתני דף מה.], **ט** (ט) [ע"ד מ"ב מוס' ד"ה אחרת:]

גליון הש"ם

גמ' ב"ש הוא דאפי"י שטר העומד לגבות. עיין מור"מ סי' ערה סי"ד: **שם** השתא דלא אפבר הלכתא. עיין צ"צ דף סב ע"ב מוס' ד"ה אחרת:

מוסף רש"י

שטר העומד לגבות בגבוי דמי. מי שיש לו שטר חוב על חבירו ושיעבד לו צו נכסיו, מוחזק בעל שטר צנכסים יותר מן הלוח (סוטה כה). ובעי"ז כתובות **א** (א) כלומר גדול מן השטר וכמו שמוחק צנכסים (יבמות לח):

הדרן עקב כל הגשבעין

רבינו חננאל (המשך) מלוה נשבעין ללוה אבל מה לוח תחלה ואח"כ מה מלוה כבר נתחייב מלוה לבני לוח שביעה ואין אדם מוריש שביעה לבניו שמע ר' יוחנן ואמר יאכל הלה חזדי: חד בר נש אזל בעי מידין קומי ר' זעירא וחיובי שביעה על תריין דינרין א"ל לאו תריינא אנא חייב לך הא טרפין לך. א"ל ומלת פלין ופלין. א"ל ר' זעירא או הכ ליה כל דתבע מינך. או אישתבע ליה על כל מה דמגלגל עלך. וקשיא לן (א) הא דגריסין בפרק המפקיד בתחלתו בתלמוד ארץ ישראל. אמר הירני נשבע ראה אותן מנגלגלין עליו חזר ואמר הירני משלם חוששין. א"ר יוסי [אלא] חייבתו הותרה שביעה להחמיר עליו. אלא להקל עליו דאם רצה לשלם ישלם. ואם אינו רוצה לשלם ישבע. ושונין כי א"ר יוסי בשביעה הכתובה בתורה כגון שביעת השומדין וכיוצא בה אבל שביעה שהיא תקנת חכמים לא כי היכי דלא תיקשי לן הא דר' זעירא דתחייבה לאישתבעי על [כל] מה דמגלגל עליה: **בתנאי'** ואלו נשבעין בלא טענה השותפין כו'. אוקימנא ואלו נשבעין ולא משלמין שלא בטענת ברי אלא וריסעין שמא. השותפין והאפוטרופין והאשה הנושאה ונותנת בתוך הבית וכן הבית והוא שמכניס לו פועלין ומוציא לו פועלין ומכניס

ביתמי לוח ומלוה בלבד ואיתוקמא דביר רב ושמואל הלכתא בהדיא כרב ושמואל עבד דיינא דעבד כר' אלעזר עבד: כתב רבינו האי גאון זצ"ל מנהג הראשונים מאחרי סתימת התלמוד לדון כרב ושמואל שאין אדם מוריש שביעתו לבניו ופירש בהלכות פסוק דינא דאיפסקי במעמד רבנן כסדר הזה ואנחנו ככה מתנהגו לדון כרב ושמואל ואע"ג דאמר רב חמא דיינא דעבד כר' אלעזר עבד לא משנחנין בהאי סברא אלא שדעתנו כדעת ראשונים לעשות כרב ושמואל שאין אדם מוריש שביעה לבניו: אמר רב פפא שטרא דיתמי לא קרעי ליה עד דגדלי יתמי דלמא משכחי דיינא דעבד כר' אלעזר ולא גבין ליה משום הא דרב ושמואל. ההוא דיינא דעבד כר' אלעזר א"ל ההוא צורכא מרבנן אנא אולנא ומיייתנא איגרתא ממערבא דלית הלכתא כר' אלעזר א"ל לכי תייתי: **י'ירושלמי'** רב אמר מת הלוח והמלוה נשבע יורשיו ואפילו מת מלוה יורשי

^[1] עיין צ"קיי' ור"ש' סי' י"ט. (ג) י"ל וז"כ איכא עוד שביעה אחריאה נשבעין ע"י טענת שמא